

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ КЫЯЗЛЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

№83

19.06.2019 ел

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы "Иске Кыязлы авыл жирлеге" муниципаль берәмлекенең законнары һәм муниципаль норматив хокукий актлары үзгәрешләренә мониторинг үткәрү турында Нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Кыязлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге эшен камилләштерү максатларында Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Кыязлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Кыязлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) законнар һәм муниципаль норматив хокукий актлар үзгәрешләренә мониторинг үткәрү буенча, Татарстан Республикасы Иске Кыязлы Аксубай муниципаль районы Советы карары:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы «Иске Кыязлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең законнар һәм муниципаль норматив хокукий актлары үзгәрешләренә мониторинг үткәрү турында күшымта нигезләмәсен расларга.
2. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының "Иске Кыязлы авыл жирлеге" муниципаль берәмлекенә:
үзенең нормалар төзу эшчәнлегендә әлеге каарның 1 пунктында расланган Нигезләмә белән житәкчелек итәргә;
курсәтелгән нигезләмәне үтәү өчен җаваплы затларны билгеләргә;
җаваплы затлар билгеләгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфа инструкцияләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.
3. Әлеге каарны Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга <http://pravo.tatarstan.ru/>, шулай ук аны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы сайтында урнаштырырга <http://aksabayevo.tatarstan.ru> Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә.
4. Әлеге каарның үтәлешен тикшерүне Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кыязлы авыл жирлеге башлыгына йөкләргә.
5. Әлеге каар рәсми рәвештә басылыш чыкканнан соң ун көн узгач үз көченә керә.

Аксубай муниципаль районы
Иске Кыязлы авыл жирлеге башлыгы
Совет рәисе

Г. Г. Дәүләтшин

Расланган
Йске Кыязлы авыл жирлеге Советы карары белэн
«19 » 06. 2019 ел №83

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы "Иске Кыязлы авыл жирлеге" муниципаль берәмлекенең законнары һәм муниципаль норматив хокукий актлары үзгәрешләренә мониторинг үткәрү туринда нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Кыязлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең законнар һәм муниципаль норматив хокукий актлары үзгәрешләрен мониторинглау (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органы) жирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә, мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күздә тота.муниципаль актларны кабул итүне (нәшер итүне), үзгәртүне яки үз көчен югалткан дип тануны (гамәлдән чыгаруны) тәэмин итү.

2. Мониторинг жирле үзидарә органы тарафыннан үткәрелә.

3. Мониторинг үткәргендә жирле үзидарә органы Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының юридик бүлеге һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итә.

4. Жирле үзидарә органында мониторинг үткәрү өчен жаваплы зат билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрү максатлары булып:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатыннан муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү яки үз көчен югалткан дип тану ихтыяжын ачыклау;

муниципаль актлардагы коллизияләрне, каршылыкларны, житешсезлекләрне бетерү, хокукий кейләүдә дубляж;

жирле үзидарә органының норматив хокукий базасын системалаштыруны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупция факторларын ачыклау;

таләп итмеләгән (актуальлеген югалткан) яки гамәлдә кулланылмы торган муниципаль актларны яки аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокукны куллануның нәтиҗәлелеген арттыру;

муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген киметүче факторларны ачыклау;

жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләренең муниципаль актларның үтәлешен контролльдә тотуына ярдәм итү;

нормалар төзү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үз эченә үзгәрешләрне жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләүне ала:

федераль конституцион законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актлары, федераль дәрәҗәдәге башка законга буйсынуучы норматив хокукий актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары;

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Беловка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Уставы, муниципаль актлар.

7. Мониторинг үткәрү нигезләре булып:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

хокукий жайга салуның билгеле бер өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматлары;

муниципаль актларны камилләштерүнен житешсезлекләре яки кирәклеге туринда массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматлары;

гражданнарының, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, Хокук яклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшмәкәрләрнен, дәүләт хакимиите органнарының, муниципаль берәмлекләрнен вәкиллекле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы

турында мөрәҗәгатьләре, шул исәптән:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Хокукий экспертиза нәтижәләре;

аны үткәрүгә вәкаләтле затлар тарафыннан билгеләнгән тәртиптә эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза нәтижәләре;

жирле үзидарә органнары үткәргән конференцияләрнең, семинарларның, жәмәгать тыңлауарының, жәмәгать фикер альшуларапарының һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органы әлеге Положениенең 4 пунктында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара хезмәттәшлектә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрә.

Мониторинг үткәрү максатларында эшче төркемнәр оештырылырга, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәkle мәгълүмат соралырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ ярдәмендә башкарыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукий актларга дәгъва белдерү турындагы эшләр буенча суд актлары (суд практикасы);

прокурорның жавап актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг нәтижәләре буенча үткәрелгән нормалар чыгару эшенең нәтижәләрен теркәү максатларында муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары кулланыла, алар муниципаль берәмлек вәкиллекле органының жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турындагы каарына ярашлы алып барыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзү белән бәйле күрсәтелгән мөмкинлек булганда):

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «Төбәк законнары аналитиклары» автоматлаштырылган мәгълүмат системасының муниципаль актлар законнарына туры килмәүләре турында мәгълүмат керүе.

Мониторинг процессын оптимальләштерү максатыннан башка мәгълүмат системалары сервислары кулланылырга мөмкин.

12. Элеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән муниципаль хокукий актларның кабул ителүен (нәшер ителүен), үзгәрүен яки үз көчен югалтуын (гамәлдән чыгарылуын) тәэмин итү өчен мониторинг үткәргәндә түбәндәгे критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә::

кеше һәм гражданның гарантияле хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (нәшер итү) кирәклеген билгеләгән зуррак юридик көчкә ия норматив хокукий актларның булуы;

муниципаль акт чыгарганды жирле үзидарә органы компетенциясе чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупцияле факторларның булуы;

жәмгыять мәнәсәбәтләрен хокукий көйләүдә тулылык;

хокук нормалары бәрелеше;

юридик-техник характеристагы хаталар булуы;

муниципаль актны кулланганда аның нигезләмәләренең мәғънәсен бозу;

муниципаль хокукий актны кулланганда законсыз яки нигезсез каарлар, гамәлләр (гамәлсезлек) ;

норматив хокукий актларны куллану практикасы булу;

норматив хокукий актларны куллануның бердәм практикасы булмау;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризаларның булуы (саны) һәм эчтәлеге;

муниципаль акт белән жайга салынган мәнәсәбәтләр һәм аларны кабул итү нигезләре белән бәйле рәвештә гариза биручеләрен таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту)

турында законлы көченә көргөн суд актларының булуы.

13. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль актларны үзгәртүгә кiterə торган федераль həm республика законнарындагы үзгәрешләр жирле үзидарә органы тарафыннан ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану, яна муниципаль акт кабул итү турсында муниципаль актларның тиешле проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көч актларына туры кiterүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү кирәклегенә кiterə торган федераль həm республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актынын соң 90 көн эчендә үткәрелә.

Әгәр мониторинг үткәрү өчен нигез булып гражданнар, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, дәүләт хакимияте органнары, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатлары мөрәҗәттәр, шулай ук прокуратура мәгълүматлары торса, «Россия Федерациясе прокуратурасы турсында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган прокурор реакциясе актларыннан тыш, мониторинг алар көргөн көннән алыш 30 көн эчендә башкарыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәрү нәтижәләре турсында мөрәҗәгать итүчегә хәбәр ителә.

Федераль həm республика законнарының ераң перспективада үз көченә көрә торган актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, жирле үзидарә органнарының нормалар төзү эшчәнлеге планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турсында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен гамәлгә ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү həm мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль Актны кабул итү федераль həm (яки) республика законнары үзгәргәннән соң өч айдан да сонга калмыйча үткәрелә, әлеге нигезләмәнен 14 пунктының өченче абзацында курсәтелгән очрактан тыш.

16. Мониторинг үткәрү өчен жаваплы затлар жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында ай саен хисаптан соң айның 5 көненнән дә сонга калмыйча мониторинг нәтижәләре турсында хисап бирәләр.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турсында хисап (мәгълүмат) үз эченә алыша тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турсында мәгълүмат;

мониторинг үткәрүчеләр турсында мәгълүмат;

мониторинг үткәрү чоры турсында мәгълүмат;

хокукый кейләү предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткәрү нигезләре.

16.2. Мониторинг нәтижәләре турсында хисап (мәгълүмат) үз эченә ала:

ачыкланган хокукый кейләү проблемалары турсында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү həm (яки) яна актлар кабул итү, муниципаль актларны гамәлдән чыгару кирәклеге турсында тәкъдимнәр;

хокук мөнәсәбәтләренең тиешле өлкәсендә хокукый кейләүне камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренең нигезләнгән башка нәтижәләр həm тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча яна кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына законнарда билгеләнгән тәртиптә həm срокларда кертү өчен жибәрелә.

Күрсәтелгән регистрга кертү өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган, анда булмаган муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча нормалар төзү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.